

2 - Moje prawa w trakcie rozprawy sądowej

Gdzie odbędzie się rozprawa?

Rozprawa odbędzie się w sądzie właściwym, który zasadniczo ustala się, biorąc pod uwagę powagę przestępstwa i miejsce, w którym je popełniono. Rozprawę prowadzi inny sędzia niż ten, który nadzorował przebieg postępowania przygotowawczego, co pozwala zagwarantować poszanowanie prawa do rzetelnego procesu sądowego.

Czy zarzuty mogą ulec zmianie? Jeśli tak, jakie mam prawo do informacji w tym zakresie?

Tak, po przeprowadzeniu dowodów organy ścigania mogą zmienić kwalifikację prawnokarną czynów, których popełnienie zarzuca się oskarżonemu, o ile nie doprowadzi to do wyjścia poza granice podstawy faktycznej oskarżenia i nie zostaną przedstawione żadne nowe fakty w sprawie, a zatem zmiana kwalifikacji nie może doprowadzić do rozszerzenia zakresu znamion przestępstwa. W takich przypadkach obrońca może wystąpić o odroczenie rozprawy, aby przedstawić nowe dowody w celu zapewnienia oskarżonemu możliwości należytej obrony.

Jakie mam prawa w trakcie rozprawy?

Oskarżony ma prawo do bycia poinformowanym o stawianych mu zarzutach, prawo do obrony i korzystania z pomocy obrońcy, prawo do odmowy składania wyjaśnień obciążających samego siebie, prawo do wolności od samooskarżenia, prawo do nieodpowiadania na żadne lub niektóre z zadawanych pytań, a także prawo do domniemania niewinności. Oskarżony jest również uprawniony do wygłoszenia mowy końcowej na zakończenie rozprawy.

Czy muszę stawić się w sądzie? W jakiej sytuacji mogę być nieobecny na rozprawie?

Zgodnie z prawem hiszpańskim rozprawa nie może zostać przeprowadzona pod nieobecność oskarżonego. Wynika to z prawa do skutecznej ochrony sądowej (zgodnie z którym oskarżony nie może zostać pozbawiony możliwości należytej obrony), a także z prawa do rzetelnego procesu sądowego (uwzględniając prawo do bycia wysłuchanym).

Choć oskarżony musi wziąć udział w rozprawie, aby dowieść swojej niewinności, dopuszcza się możliwość przeprowadzenia rozprawy bez jego udziału, jeżeli pomimo doręczenia mu wezwania do stawienia się przed sądem zgodnie z obowiązującymi przepisami nie stawi się on na rozprawie bez uzasadnionej przyczyny, a wymiar kary grożącej mu za popełnione czyny nie przekracza dwóch lat pozbawienia wolności lub sześciu lat w przypadku innego rodzaju kary. Nagłą chorobę uznaje się za uzasadnioną przyczynę niestawiennictwa przed sądem – w takiej sytuacji rozprawa zostaje odroczone.

Jakie mam prawa w zakresie dostępu do usług tłumacza ustnego i do tłumaczenia pisemnego?

Oskarżony ma prawo do nieodpłatnego korzystania z usług tłumaczeń pisemnych i ustnych. Oskarżony jest uprawniony do korzystania z usług tłumacza ustnego, jeżeli nie włada językiem hiszpańskim ani językiem urzędowym obowiązującym w miejscu, w którym odbywa się rozprawa. Oskarżony ma również prawo do zwrócenia się o wykonanie tłumaczenia pisemnego dokumentów niezbędnych do zagwarantowania mu możliwości korzystania z przysługującego mu prawa do obrony.

Czy mam prawo do adwokata?

Tak, oskarżony ma prawo do korzystania z usług obrońcy, którego może wyznaczyć samodzielnie; jeżeli tego nie zrobi, przydzielony mu zostanie obrońca z urzędu, z którym będzie mógł komunikować się i spotykać na osobności. Przymus adwokacki nie obowiązuje wyłącznie w przypadku spraw o wykroczenia.

Jakie inne prawa procesowe powinienem znać? (np. przedstawienie podejrzanych przed sądem)

Oskarżony powinien pamiętać, że ma prawo wykorzystać wszelkie dowody, jakie uzna za niezbędne na potrzeby swojej obrony (dowody z zeznań świadków, dowody z opinii biegłego, dowody z dokumentów, dowody w postaci nagrań itp.), o ile zostaną one dopuszczone przez sędziego lub przez sąd. Oskarżony ma prawo do wystąpienia o przeprowadzenie rozprawy z udziałem publiczności, chyba że sędzia lub sąd – postępując zgodnie z obowiązującymi przepisami – postanowi inaczej ze względów bezpieczeństwa lub porządku publicznego, aby zapewnić należytą ochronę praw podstawowych stron postępowania, a w szczególności prawa do prywatności ofiar i członków ich rodzin. Na początku postępowania sądowego oskarżony ma również prawo do tego, aby przyznać się do popełnienia wszystkich lub niektórych zarzucanych mu czynów, i może zawrzeć ugodę z prokuraturą w celu zmniejszenia wymiaru grożącej mu kary.

Kary, które sąd może orzec

Na zakończenie postępowania sądowego sędzia lub sąd wydaje wyrok rozstrzygający wszystkie kwestie będące przedmiotem tego postępowania. W wyroku tym sędzia lub sąd albo skazuje oskarżonego za popełnienie wszystkich przestępstw, których dotyczyło postępowanie, albo uniewinnia go. Wyrok może również zostać wydany w formie ustnej w trakcie rozprawy – w takim przypadku na dalszym etapie postępowania należy go sporządzić w formie pisemnej. Jeżeli po ogłoszeniu wyroku strony nie wyrażą woli wniesienia apelacji, sąd uzna ogłoszony wyrok za prawomocny.

Jeżeli oskarżony zostanie skazany za popełnienie przestępstwa, sędzia lub sąd mogą nałożyć na niego w wyroku karę przewidzianą dla tego przestępstwa, przy czym wymiar tej kary nie może przekraczać wymiaru kary, o który wniosła prokuratura.

■ Ostatnia aktualizacja: 01/12/2021

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.